het poelaertplein

Tweemaandelijks informatieblad • Gerechtelijk jaar 2017-2018
24ste Jaargang • Nr 1 september - oktober 2017
P 701328 • Afgiftekantoor: Charleroi X

VLAAMS PLEITGENOOTSCHAP
bij de balie te Brussel

VOORWOORD
TIJD VOOR REFLECTIE OVER ONS BEROEP

AGENDA
OPENINGSCONFERENTIE OP 23 EN 24 NOVEMBER

TIJDSDOCUMENT
HOE EEN JOODSE JONGEN DE HOLOCAUST OVERLEEFDE

DOSSIER
WAT DOET DE HOGE RAAD VOOR DE JUSTITIE PRECIES?

INTERVIEWS
MINISTER KOEN GEENS GUNT ONS EEN BLIK IN ZIJN TOEKOMSTPLANNEN

LUC HENNART, VOORZITTER VAN DE FRANSTALIGE RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG, OVER HET JUSTITIEPALEIS

1/
2017-
2018

www.volkswagen.be

De nieuwe Arteon.

Stijlvolle elegantie.

Al van bij de eerste aanblik trekt de nieuwe Arteon de aandacht. Dankzij zijn dynamische motoren, maakt de nieuwe parel van Volkswagen een sportieve indruk. Maar ook vanbinnen is hij een absolute blikvanger: met een luxueus interieur en de nieuwste rijbijstandssystemen geniet u van het hoogste comfort.

De Arteon vanaf € 420 per maand excl. BTW in Financiële Renting*.

Ontdek hem nu bij uw Volkswagen-concessiehouder.

Volkswagen

4,2 - 7,3 L/100 KM • 110 - 164 G CO_2/KM

D'leteren GEEF VOORRANG AAN VEILIGHEID. *De Arteon 2.0 L TDI 150 pk 6v. Catalogusprijs incl. BTW: 37.720 €. Huurprijs incl. BTW: 508,20 €. Offerte in Financiële Renting Volkswagen Financial Services berekend op basis van 60 maanden, zonder eerste verhoogde huurprijs en met een aankoopoptie van 20%. Aanbieding voorbehouden aan professionele gebruikers. Onder voorbehoud van aanvaarding van het dossier door D'leteren Lease n.v., met maatschappelijke zetel te Leuvensesteenweg 679, 3071 Kortenberg, België - RPR Leuven - KBO 0402623937. Prijzen op 01/10/2017 en geldig tot 30/11/2017. Volkswagen Financial Services is een commerciële benaming van D'leteren Lease n.v. (filiaal van Volkswagen D'leteren Finance n.v.). D'leteren Lease NV (FSMA 20172A) is een niet verbonden agent van P&V Verzekeringen (FSMA 0058) en een onder-agent van Allia Insurance Brokers (FSMA 11420A). Afgebeeld model met opties. Milieu-informatie (KB 19/03/2004): www.volkswagen.be

Woord van de Voorzitter Tim Treunen

Tijd voor reflectie over ons beroep

Tim Treunen

Waarde confraters,

Ongeveer een maand geleden heb ik in een speciale editie van het Poelaertplein de nieuwe advocaat-stagiairs welkom geheten aan de Brusselse balie. Jullie kan ik uiteraard enkel opnieuw welkom heten als advocaat aan de balie van de enige echte metropool die dit land rijk is.

Veel van wat ik aan de nieuwelingen heb verteld, geldt uiteraard ook voor jullie. Zo meen ik dat de advocatuur een razend interessant beroep is, waarvan het economisch model evenwel op bepaalde vlakken onder druk staat. Hoewel er in dat opzicht een zeer grote verscheidenheid is, met groot- en kleinverdieners (en alles daartussen in), kan niet ontkend worden dat heel wat advocaten vinden dat zij best wat meer zouden mogen verdienen voor het aantal uren dat zij werken.

De juridische instanties en instellingen lijken zich bewust van het probleem en men zoekt naar oplossingen om de (te?) grote instroom van nieuwe advocaten te beperken om een beter evenwicht tussen vraag en aanbod te vinden. Er is onder meer sprake van een aanpassing en verstrenging van de opleiding en de mogelijkheid om het statuut van advocaat-bediende in te voeren. Of deze voorstellen wenselijk zijn en/of een oplossing voor het gestelde probleem bieden, weet ik niet.

Daarnaast werken heel wat instanties ook hard aan de nodige kwaliteitsbewaking binnen de advocatuur. Het reglement inzake detachering werd al enige tijd geleden aangepast om zo de advocaten duidelijk te onderscheiden van de bedrijfsjuristen. Vanaf 1 november wordt ook de regeling van Permanente Vorming aangepast, waarbij vanaf nu 20 punten verzameld moeten worden en ook tweede- en derdejaar stagiairs dezelfde verplichting delen. Ondergetekende vraagt zich af of dit laatste geen onnodig zware belasting legt op jonge stagiairs, maar dat is slechts een persoonlijke mening. Het zijn allen ingewikkelde, maar maatschappelijk zeer relevante discussies. En hoewel advocaten zich niet mogen inhouden om bepaalde scheeftrekkingen binnen de advocatuur zelf aan te klagen, mogen zij evenmin vergeten dat ze een geprivilegieerde positie bekleden in deze samenleving. De advocatuur is een belangrijk onderdeel van de maatschappij en talloze burgers rekenen op ons om hen bij te staan tijdens de belangrijkste momenten in hun leven. De toegang tot justitie wordt moeilijker en moeilijker en niet enkel voor de laagste trappen van de samenleving. Over de gevolgen hiervan moet minstens nagedacht worden. Niet in het minst door onze eigen beroepsgroep.

Dit Poelaertplein tracht hierin een bescheiden bijdrage te leveren door een aantal kernactoren aan het woord te laten: de minister van justitie, de voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg en 2 leden van de Hoge Raad voor de Justitie. Daarnaast vindt u in dit nummer ook een bijdrage van Vrederechter Putteman met het pakkende verhaal van Mr. Gronowski, die zijn beide ouders verloor tijdens de holocaust, maar alsnog vergiffenis blijft uitdragen. Dit om een beetje relativiteit te geven aan al onze juridische discussies. Het Vlaams Pleitgenootschap zal in ieder geval ook een bijdrage proberen te leveren door het in onze openingsrede van 23 november 2017 te hebben over de zin en onzin van een verdere regionalisering van het Brusselse gerechtelijke landschap. Tijdens het galabal op 24 november 2017 kan hier dan verder worden nagekaart bij een heerlijk diner en dito feestje.

In de hoop u allen terug te zien op één van onze vele activiteiten, verblijf ik,

Oprecht confraterneel.

Tim Treunen
Voorzitter 2017-2018

V.U.: Tim Treunen, *info@vlaamspleitgenootschap.be*
vzw Vlaams Pleitgenootschap bij de balie te Brussel – Poelaertplein 1 – 1000 Brussel – KBO nr. 0408.508.372
Realisatie: All About Content, www.aacontent.be
Werkten mee aan dit nummer:
Hanne Craninx, Cecile Kenis, Gilbert Putteman, Tim Treunen, Leo Van den hole, Karin Vanhoof
Fotografie: Belga images, Karel Duerinckx
Redactie afgesloten op 10 oktober 2017
Publiciteitsregie: All About Content, www.aacontent.be

Ereleden 2017-2018
Bruno Blanpain, Peter Callens, André De Becker, Jean-Pierre Fierens, Geert Glas, August Gooris, Frank Judo, Dirk Lambrecht, Luc Panis, Marc Smout, Paul Struyven, Alex Tallon, Frank Van der Schueren, Hugo Van Eecke, Tim Vermeir

Interview met de minister van justitie, Koen Geens

Zonder een rechtsstaat zijn we tot niets rechtvaardigs in staat

De burger heeft recht op heldere wetboeken

Bij aanvang van dit nieuwe gerechtelijk jaar vonden we de minister van justitie bereid om een aantal prangende vragen over de juridische actualiteit te beantwoorden. Minister Koen Geens laat ons meekijken in zijn toekomstplannen over de digitalisering van justitie, de evolutie van de advocatuur en de hervorming van de rechtsbijstandsverzekering. Maar eerst vragen we de minister nog even terug te blikken op het verleden.

Poelaertplein (PP): *Herinnert u zich nog waar u was op 22 maart 2016 toen u vernam dat er aanslagen waren gepleegd? Wat ging er toen door uw hoofd?*

Koen Geens (KG): Tijdens het ontbijt hoorde ik het nieuws van Zaventem op de radio. Haast tegelijkertijd kreeg ik een sms'je van Catherine De Bolle, de commissaris-generaal van de federale politie. Ik weet niet meer hoe ze het exact heeft verwoord, maar het was heel beangstigend. Ze sprak inderdaad al over verschillende slachtoffers. Nog voor 9 uur kwam ik aan in het crisiscentrum. Toen stond het al voor iedereen vast dat het om een aanslag ging. Wouter Beke belde mij over Maalbeek. Ons partijhoofdkwartier ligt immers net boven dat metrostation.

Je brein kan maar bepaalde informatie aan, vanaf dan gaat het er reflexmatig en instinctief mee om... Belangrijk is om het hoofd koel te houden. Daarvoor is een centraal commando vereist. En dat was er die dag. Als minister bevoegd voor justitie probeer je af en toe bij te dragen, waar het een meerwaarde is. Zelf word ik in stresssituaties heel kalm en rustig. Want het omgekeerde helpt absoluut niet.

PP: Vindt u dat de maatregelen die zijn genomen sinds 22 maart 2016 een te verregaande inbreuk vormen op onze burgerlijke vrijheden?

KG: In de maatregelen die genomen zijn sinds Verviers, en nadien in een stroomversnelling zijn gekomen na Parijs en Brussel, zijn geen fundamentele rechten en vrijheden overboord gegaan. En dat is belangrijk. Wij hebben geen noodtoestand zoals Frankrijk, die overigens de aanslag zoals Nice niet kon vermijden. Macron wil de noodtoestand nu geleidelijk aan terugdraaien, en dat is maar goed ook. Zonder een rechtsstaat zijn we tot niets rechtvaardigs in staat.

PP: Is er nood aan een verdere digitalisering van justitie?

KG: Justitie moet mee met de technologische evoluties. In mijn justitieplan pleitte

Minister van justitie, Koen Geens

ik er al voor om de informatisering in een stroomversnelling te brengen. E-deposit voor de advocatuur, e-betekening, verkoopakten die verleden worden via videoconferentie, zijn slechts enkele projecten die uitgerold zijn. We gaan steeds verder met de digitalisering op justitie.

Justitie moet mee met de technologische evoluties.

Er worden stappen gezet die nooit zouden gerealiseerd worden zonder de hulp van de partners op het terrein. Samen zorgen we voor een efficiëntere en modernere justitie.

PP: Hoe wordt deze digitalisering het beste geïmplementeerd volgens u?

KG: Midden 2016 ondertekende ik samen met de FOD justitie en de juridische beroepen een protocol dat de basis moest leggen voor een duurzame samenwerking inzake ICT. We zijn een jaar verder en er is al heel veel gebeurd op dit vlak.

Het e-deposit, gestart onder impuls van het hof van beroep van Antwerpen, waarmee advocaten in alle rechtbanken van koophandel conclusies elektronisch kunnen neerleggen. We zijn gestart met het e-box project: een netwerk van elektronische brievenbussen voor aangetekende communicatie.

Er is ondertussen ook een digitaal platform voor de inning van onbetwiste schulden, een goedkopere en snellere inningsprocedure. Begin van dit jaar investeerden we in meer dan 6000 nieuwe laptops en het is de bedoeling om straks meer processen via videoconferenties te laten verlopen.

Jarenlang was de immense papierberg een niet te stoppen nachtmerrie voor iedereen die het met justitie goed voorhad. Ik mag zeggen dat de afgelopen jaren de absoluut noodzakelijke 'digitale doorbraak' is ingezet. justitie zal digitaal zijn, of niet zijn…

PP: Welke zijn de vraagstukken waarmee de advocatuur in de toekomst zal geconfronteerd worden?

KG: Niet alleen onze samenleving verandert razendsnel, ook de juridische

wereld evolueert snel. Gelukkig maar. Ik realiseer mij zeer goed dat het hervormingswerk via het Justitieplan en de verschillende Potpourri's veel studiewerk vergt van de advocaten, maar ik moest deze technische maatregelen snel doorvoeren. Sommige wetten dateerden nog uit de tijd van Napoleon en leidden tot onnodige druk op en logheid van procedures. Ondertussen zijn we drie eeuwen verder.

Mijn ambitie nu is om een nieuwe visie van de juridische beroepen te ontwikkelen. Onze afgestudeerde advocaten krijgen een zeer degelijke academische opleiding, dat betwist niemand. Maar steeds meer stellen we een discrepantie vast tussen die basisvorming en de eisen van de dagelijkse praktijk.

Een advocaat beweegt zich steeds meer op terreinen die zich niet in de gerechtszaal afspelen. Ik verwijs op de nadruk die ik de laatste jaren als minister van justitie heb gelegd op de mogelijkheid om meer voor buitengerechtelijke afhandeling te kiezen.

Bovendien neemt het aantal beslissingen dat door administratieve overheden genomen wordt steeds meer toe. Advocaten moeten in deze nieuwe situaties de gepaste begeleiding kunnen geven. Ik hoop de krachtlijnen van mijn beleidsplan voor de juridische beroepen te kunnen voorstellen in het voorjaar van 2018.

PP: Kan u ons uw voorstel m.b.t. de hervorming van de rechtsbijstandsverzekering toelichten?

KG: Eén van mijn grootste zorgen bij de hervormingen van de juridische bijstand en rechtsbijstand die ik de afgelopen maanden doorvoerde, is de toegankelijkheid van justitie.

De wetboeken dateren al van de 19de eeuw, de tijd van Napoleon.

Precies omdat de juridische bijstand niet in aanmerking komt voor een bepaalde middenklasse die onvoldoende middelen heeft om onvoorziene juridische kosten op te vangen, heb ik de modaliteiten voor een nieuwe rechtsbijstandsverzekering vastgelegd. De toekomstige rechtsbijstandsverzekering, die aan zekere minimumvoorwaarden voldoet, garandeert dat wie niet in aanmerking komt voor juridische tweedelijnsbijstand via de tussenkomst van de rechtsbijstandsverzekeraar vooralsnog zijn rechten kan afdwingen.

Het principe dat ondertussen door de Ministerraad is goedgekeurd bevat een fiscale stimulans voor wie een verzekering neemt en de uitbreiding van de dekking naar bv. echtscheiding en bouw. Het voorstel bevat ook de verhoging van de plafonds van de minimumgarantie en de invoering van een nomenclatuur voor de advocaten. Voor alle duidelijkheid: er wordt niet geraakt aan de vrije keuze van de advocaat.

PP: Welke hervormingen van wetboeken staan er op het programma?

KG: Na de broodnodige hervormingen die volgden uit het Justitieplan en de bijhorende potpourriwetten leggen mijn kabinet en ik ons toe op een diepgaande vernieuwing van de basiswetgeving. De wetboeken dateren al van de 19de eeuw, de tijd van Napoleon. De burger heeft recht op heldere wetboeken: dit zorgt voor de voorspelbaarheid en de kenbaarheid van het recht. Een grote voorspelbaarheid van juridische geschillen zal nodeloze processen vermijden alsook het verspillen van tijd en geld.

De geplande "hercodificatie" – een grondige herwerking van de bestaande wetboeken – behelst volgende rechtsdomeinen: het strafrecht met inbegrip van strafvordering en strafuitvoering, het burgerlijk recht, het vennootschapsrecht en het insolventierecht.

PP: Hartelijk dank voor dit gesprek mijnheer de minister.

23 & 24 november 2017

Plechtige Openings-zitting en Galadiner

Het Vlaams Pleitgenootschap heeft het genoegen u uit te nodigen op de openingsconferentie ter gelegenheid van het 127ste werkingsjaar.

Op donderdag 23 november 2017, in de namiddag, wordt u om 16u30 verwacht op de **plechtige openingsconferentie**.

Vrijdagavond, 24 november 2017, bent u vanaf 19u00 van harte welkom op het **galadiner en het aansluitende dansfeest.**
Locatie: Key West, Vaartdijk 8, 1070 Brussel

" Let's dance - Put on your red shoes and dance the blues "
(David Bowie)

Wij hopen u massaal te mogen begroeten.

Recyclagemiddagen & opleidingen

Permanente Vorming

Het Vlaams Pleitgenootschap organiseert tal van vormingsactiviteiten/opleidingen voor advocaten.

De permanente vormingen van het VPG gaan telkens door op dinsdag van 12u tot +/- 14u in de lokalen van het Ministerie van Justitie,
Waterloolaan 115,
1000 Brussel.
Er wordt bij aankomst een drankje en broodjes voorzien.

Per opleiding worden 2 juridische punten toegekend.

- Stagiair-leden betalen 15 EUR
- Leden 25 EUR
- Niet-leden 50 EUR

Daarnaast bieden wij een abonnementsformule aan:
alle permanente vormingen aan 250 EUR voor individuele leden en 500 EUR voor niet-leden en/of kantoren. Het abonnement van een kantoor kan door meerdere personen binnen eenzelfde advocatenkantoor worden gebruikt.

Een abonnement voor niet-leden kan eveneens worden gebruikt door leden. Een abonnement voor leden kan tenslotte ook gebruikt worden door stagiairs-leden.

Meer informatie over de inschrijvingsmodaliteiten en abonnementsformules op onze website:
www.vlaamspleitgenootschap.be

Programma

Dinsdag 07/11/2017
Permanente Vorming 3
Fiscale aspecten van onderhoudsgelden en kinderen ten laste
Mr. Jean-Emmanuel Beernaert

Dinsdag 28/11/2017
Permanente Vorming 4
Strafrecht, actuele topics
Mr. Walter Muls

Dinsdag 05/12/2017
Permanente Vorming 5
Consumentenrecht: voorstellen van richtlijnen mbt digital content en sale of online goods
Mevr. Anneleen Dammekens

Word lid van het Vlaams Pleitgenootschap en geniet van de vele ledenvoordelen.

Lidgelden voor het gerechtelijk jaar 2017-2018:
- Advocaten-stagiairs: 40 EUR
- Advocaten met minder dan 15 jaar balie-ervaring: 75 EUR
- Advocaten met meer dan 15 jaar balie-ervaring: 85 EUR
- Ereleden: 95 EUR

U kan uw lidmaatschap aanvragen of hernieuwen via onze website, www.vlaamspleitgenootschap.be.

Interview met Luc Hennart,
voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg.
Door Tim Treunen en Karin Vanhoof

Een justitie die angst inboezemt kan geen goede justitie zijn

Luc Hennart, voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg

Aan een gesprek met Luc Hennart, voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg, begin je maar beter goed voorbereid. Dat ons gesprek met een uurtje wordt verlaat, komt dus goed uit en die tijd wordt nuttig besteed in de machtige zaal van de 'pas perdus'. Bij het stemmige licht van de groene leeslampen nemen we de jongste persknipsels over de voorzitter nog even door en beseffen we wat een prachtig gebouw architect Poelaert hier toch heeft neergepoot. Je kan je natuurlijk de vraag stellen of zo'n 19de eeuwse paleis wel aan de behoeften van een moderne justitie beantwoordt. Dat is alvast een van de onderwerpen waarover we het tijdens een twee uur durend gesprek met Luc Hennart zullen hebben.

"De veiligheid van het justitiepaleis kadert in een groter geheel," zo steekt voorzitter Hennart, zoals steeds met vlinderdas, meteen van wal als we het probleem van de onderbezetting van het veiligheidskorps op tafel leggen.

Luc Hennart (LH): 17 agenten minder of meer, al dan niet ingelijfd in het federale politiekorps, dat zal het probleem van de veiligheid in en rond het justitiepaleis niet oplossen. Die veiligheidsproblematiek wordt door de minister in mijn ogen bewust teruggebracht tot het veiligheidskorps. Maar men vergeet daarbij dat het paleis opgevat werd als een gebouw om recht te spreken, waar bemiddeld kan worden en dat vrij toegankelijk moet zijn voor het pubiek. Dat is een grondwettelijk recht. Uiteraard had Poelaert indertijd minder oog voor de veiligheid en het risico op terroristische aanslagen. Maar minister Geens focust steeds maar op het veiligheidskorps omdat hij heel andere plannen heeft en de publieke rechtbank wil vervangen door videoconferenties en de magistraten wil laten werken als ambtenaren. Er zijn zelfs plannen om de rechtbank naar de gevangenissen te verhuizen.

PP: Dat zou natuurlijk de problematiek van het vervoer van de gevangenen opvangen, niet?

LH: Jawel, maar recht spreken in de gevangenis lijkt me geen democratisch principe. Een justitie die angst inboezemt is in mijn ogen geen goede justitie. De aanwerving van 17 nieuwe veiligheidsagenten is een pleister op een houten been. Sommige dagen worden er 100 gedetineerden met verschillende risicoprofielen naar het justitiepaleis gebracht waar ze soms uren op hun proces wachten. Dat brengt voor het veiligheidskorps heel wat werkdruk mee. De minister zou beter eerst de noden analyseren en dan een structurele oplossing uitdokteren

PP: Is het misschien een idee om de manier van werken van de magistratuur te herstructureren?

LH: Ik heb dat gedaan in mijn rechtbank van eerste aanleg, maar bij het

rechtspreken heb je nu eenmaal af te rekenen met veel onvoorziene omstandigheden of verdagingen.
Maar het is misschien wel een oplossing om de wet op de voorlopige hechtenis te herzien. Daar wordt, volgens sommigen, nu te veel gebruik en/of misbruik van gemaakt. Ik zou zelf zeggen: 'schaf de wet op de voorlopige hechtenis af en spreek sneller recht'

Naar een Brusselse justitie?

PP: U pleitte onlangs voor een regionalisering van justitie. Is dat wel een haalbare kaart?

LH: De milieuwetgeving en het jeugdrecht zijn nu ook al naar de regio's en/of de gemeenschappen verschoven. Waarom zou de rechtspraak niet kunnen volgen? Zowel in Vlaanderen als in Wallonië heeft men geen begrip voor de specificiteit in Brussel en is er weinig respect voor Brussel als entiteit. Ik weet dat ik van de Brusselse regering veel meer gedaan zal krijgen dan van de federale. Omdat in die regering Brusselaars zitten die begrip hebben voor de Brusselse situatie.

Brussel is bovendien een internationale stad en dat heeft eveneens gevolgen voor de organisatie van de rechtbanken. Denk maar aan de vele tolken die we hier nodig hebben. Ook de tweetaligheid is een specifiek probleem. Ongeveer 80% van de zaken wordt in het Frans afgehandeld en 20% in het Nederlands. Het kan toch niet zo moeilijk zijn om er in tweetalige rechtbanken voor te zorgen dat iedereen in de taal van zijn keuze terecht kan staan. Dat is een fundamenteel recht en niet onmogelijk als er voldoende magistraten van beide taalrollen beschikbaar zijn. Ik was vooraleer de rechtbanken gesplitst werden voorzitter van een unitaire rechtbank waar alle betrokkenen hun eigen taal spraken. Zo'n rechtbank kan feilloos functioneren.

26.000 m²

LH: De bouw van het justitiepaleis onder Leopold II was een erkenning van de juridische macht. Het gebouw beantwoordde aan de manier waarop men over justitie dacht in de 19de eeuw. Volgens die visie moest een justitiepaleis toegankelijk zijn voor het grote publiek. Net dat principe komt nu in het gedrang. Het justitiepaleis is een bunker geworden met een mooi voorportaal dat via een zij-ingang toegang geeft tot een kerkhof. Het is ook absurd om de hoofdingang af te sluiten want op die manier verliest het gebouw, en dus ook de rechtspraak, het contact met de stad en de burger.

We moeten ons de vraag stellen of we dit gebouw willen renoveren als een getuigenis van het 19de eeuwse concept, of dat we niet beter een studie zouden maken over de noden van hoe justitie in de 21ste eeuw zou moeten functioneren. Dit gebouw heeft ontiegelijk veel mogelijkheden en er zijn ook al veel masterplannen gesmeed, maar coherente oplossingen blijven uit omdat de federale regering naar mijn gevoel helemaal niet voor Brussel wil betalen.

Toen minister Jan Jambon het justitiepaleis onlangs bezocht, was hij zichtbaar radeloos over de belabberde toestand van het gebouw. Ooit was hier een conservator die over een volledig team stielmannen in vast dienstverband beschikte, nu is er niemand meer om een gebouw van meer dan 26 000 m² te onderhouden. Je kan je natuurlijk afvragen of het gebouw nog gerenoveerd moet worden nu we toch naar videorechtbanken evolueren. Maar hoe zit het dan met de menselijke kant van justitie?

Ten prooi aan schimmels

PP: Tenslotte nog een vraagje over het recente probleem met de schimmelinfectie in de lokalen waar de bewijsstukken worden bewaard.

LH: Bof, recent? Ik heb het probleem al in januari aan de minister gesignaleerd. Toen er maar geen reactie kwam, heb ik de lokalen, waar bewijsstukken van de burgerlijke stand worden bewaard, gesloten. Het werd te gevaarlijk voor mijn personeel. Volgens een arbeidsgeneesheer konden ze nog wel in de lokalen werken met mondmaskers en op voorwaarde dat ze van kleding veranderden iedere keer een stuk verplaatst wordt.

Ik ben als voorzitter wel verantwoordelijk voor de gezondheid van mijn personeel, niet? En ik ga ook liever niet als beklaagde naar de rechtbank. Alle gekheid op een stokje: naast het probleem van de gezondheid van het personeel is er ook nog het risico dat deze stukken, die vaak uniek zijn en bewijswaarde hebben, door de schimmels beschadigd worden. Ik ben het echt beu en kan het gevoel niet onderdrukken dat er met ons gespot wordt. Maar ik zal me blijven inzetten voor een efficiënte rechtspraak. En wat het paleis betreft: Brussel zonder justitiepaleis is Brussel niet meer.

PP: Bedankt voor dit openhartige gesprek, voorzitter.

Simon Gronowski, Gilbert Putteman en Koenraad Tinel

Gilbert Putteman

Een leven zonder vergiffenis is niet mogelijk !

Eindelijk bevrijd: een boodschap van hoop en geluk

Onlangs maakte Gilbert Putteman, vrederechter van het kanton Vilvoorde, een pakkende videoreportage over het leven van de joodse advocaat Simon Gronowski tijdens de Brusselse holocaust. De video werd gepost op advocatennet.be, voor *het poelaert-plein* zette Gilbert Putteman het merkwaardige verhaal op papier.

Het leven van de Brusselse advocaat Simon Gronowski is niet alleen merkwaardig maar ook beklijvend. Anno 1920 komt zijn vader als Poolse jood naar België. Zijn echtgenote uit Litouwen volgt vrij vlug. Ze huwen in Luik in 1923 en uit hun huwelijk werden twee kinderen geboren, nl. Ita (1924) en Simon (1931).

De ouders van Simon vestigden zich in Brussel. Ze bouwden een woning in Etterbeek. Moeder baatte er een winkel in lederwaren uit op het gelijkvloers. Vader reisde de provincie rond om als groothandelaar hetzelfde artikel aan de man te brengen. De zus van Simon studeerde aan het lyceum te Elsene en hijzelf volgde het vijfde leerjaar te Etterbeek op het ogenblik dat zijn leven een dramatische wending kende. We bevinden ons in de oorlogsperiode. In september 1942 zijn er heel wat razzia's tegen de joden. Ook de arrestaties volgden elkaar op. De familie Gronowski is verplicht onder te duiken in een klein appartementje in

Sint-Lambrechts-Woluwe. Simon herinnert zich nog alles.

Op 17 maart 1943 om 9 uur in de ochtend, toen ze nog aan het ontbijten waren (vader was ingevolge een hospitalisatie toevallig afwezig) werd er aan de voordeur gebeld. Twee Duitsers in burger van de Gestapo kwamen hen aanhouden. Ze werden voorlopig ondergebracht in een kelder aan de Louizalaan. De eropvolgende avond werden ze dan met een vijftigtal anderen overgebracht naar de kazerne Dossin in Mechelen. Zijn moeder kreeg het nummer 1233 en hijzelf het nummer 1234. Op 19 april 1943 vertrekken ze dan in een beestenwagen vanuit de kazerne naar Auschwitz (op dat ogenblik was voor hen noch de bedoeling, noch de bestemming gekend). Ter hoogte van Borgloon wordt de trein tegengehouden door verzetsstrijders. De mama van Simon slaagt erin haar 11 jarige zoon uit de trein te duwen. Hij dwaalt de hele nacht in het bos, komt terecht in Berlingen. Hij slaagt erin om terug in Schaarbeek te geraken. Hij leeft ondergedoken bij verschillende Belgische families tot aan de bevrijding. Ondertussen werd de harde realiteit voor hem duidelijk. Zijn moeder en zus werden vergast. Zijn vader stierf van verdriet in juli 1945. Simon bleef alleen achter. Hij studeerde rechten aan de ULB en werd advocaat aan de Brusselse balie.

Het vervolg van het verhaal van Simon overtreft alle verbeelding. Toen hij zich in de kazerne Dossin bevond was één van zijn bewakers de broer van de bekende beeldhouwer Koenraad Tinel. Voor diens overlijden wou de broer van Koenraad met zijn geweten in het reine komen. Een 16 jarige joodse jongen zorgde voor een eerste contact. Koenraad zorgde voor de rest.

Het wonder geschiedde: er kwam een verzoening tot stand. Simon (van joodse afkomst) en Koenraad (afkomstig uit een nazifamilie) doorbraken het slachtoffer-dader patroon. Ze werden vrienden. De twee kaalkoppen op respectabele leeftijd noemen elkaar zelfs broers. Gronowski tekende hun onwaarschijnlijk verhaal op. Koenraad zorgde voor de illustraties en David Van Reybrouck voor het erbijhorende essay. De titel van het boek luidt: *'Eindelijk bevrijd'*.

Jezelf bevrijden door te vergeven is de boodschap van Simon. Dat hebben ze beiden gedaan. Hun boodschap is er één van hoop en geluk, en niet van verdriet, verklaart Simon Gronowski in een ontroerend filmpje gerealiseerd door de juridische uitgeverij Mijnwetboek (met dank aan Anne Knops). Ikzelf was de interviewer van dienst.

Gilbert Putteman
Vrederechter van het kanton Vilvoorde

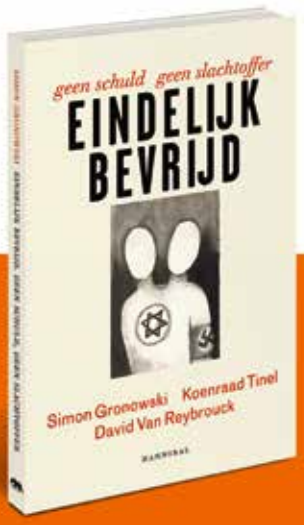

Het boek
'Eindelijk bevrijd. Geen schuld, geen slachtoffer'
(uitgeverij Hannibal 2013) is te verkrijgen via
info@koenraadtinel.be (20 €, exl . verzendingskosten).

Op de website Advocatennet.be treft u een video over dit boeiende verhaal:
http://www.advocatennet.be/videos/achter-de-toga-met-simon-gronowski/a4669

Interview met Joris Lagrou en Christian Denoyelle
van de Hoge Raad voor de Justitie.
Door Cecile Kenis

De Hoge Raad voor de Justitie een 'geprivilegieerde buitenstaander'

De redactie van *het poelaertplein* interviewde twee leden van de Hoge Raad voor de Justitie (HRJ) over de rol van de Hoge Raad. Joris Lagrou is gewezen Stafhouder bij de balie van Veurne en nu voorzitter van de verenigde en Nederlandstalige benoemings- en aanwijzingscommissie; Christian Denoyelle is rechter in de familie- en jeugdrechtbank in de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen en voorzitter van de verenigde en Nederlandstalige advies- en onderzoekscommissie.

PP: Kunnen jullie de Hoge Raad voor de Justitie even voorstellen?

De HRJ ijvert voor een betere werking van de rechterlijke orde in België. We organiseren de examens voor de magistratuur en dragen magistraten voor ter benoeming. Via audits en klachtenbehandeling voeren we externe controle uit op de werking van justitie. We nemen ook initiatieven en geven adviezen ter verbetering van justitie. We hebben daarbij de belangen van de burger voor ogen.

PP: Hoe werkt de HRJ?

In Europa hebben we een quasi uniek statuut. We varen een onafhankelijke koers en we zijn geen deel van de wetgevende, uitvoerende of rechterlijke macht. We zijn de Hoge Raad 'voor' de Justitie, we zijn dus niet 'van' justitie. Dankzij onze unieke samenstelling hebben we een goed inzicht in de dagelijkse werking van justitie. Daarom zijn we een 'geprivilegieerde buitenstaander'. De HRJ bestaat uit 22 magistraten en 22 niet-magistraten: onder andere advocaten, professoren, een notaris, een deskundige-geneesheer en een maatschappelijk werker. Deze mix zorgt voor een interessante kruisbestuiving.

PP: De HRJ organiseert de examens voor de magistratuur. Hoe verloopt dit?

Er zijn drie toegangswegen tot de magistratuur (zie kader). Bij elk van deze toegangswegen gaan we na of de kandidaat een goede magistraat zou zijn. Niet enkel kennis wordt getest, maar ook of de kandidaat logisch kan redeneren. Waarom kies je de ene oplossing boven de andere en hoe verduidelijk je dat? Kan de kandidaat het conflict ontmijnen? Kan hij of zij het probleem van de rechtzoekende oplossen?

De basisvaardigheden die we testen hebben nu een andere vorm dan vroeger. Indertijd werden er quizvragen gesteld om naar algemene kennis te peilen. Of men moest een verhandeling of een vonnis schrijven. Daar zijn we volledig van afgestapt. Er wordt nu veel meer gepeild naar de maatschappelijke betrokkenheid van de kandidaat. De kandidaten die slagen voor het schriftelijke gedeelte worden daarom ook psychologisch getest via een persoonlijke vragenlijst, cognitief-analytische testen en een gesprek met een psycholoog. Daarin

Christian Denoyelle en Joris Lagrou

worden eigenschappen onderzocht zoals empathie, stressbestendigheid, dominantie, zelfreflectie en integriteit.

PP: Hoe garandeert de HRJ de onpartijdigheid van de selectie?

Vooreerst zijn de schriftelijke examens volledig anoniem. Er wordt gewerkt met een nummer en de kandidaten mogen hun naam nergens noteren. Doen ze dit toch, dan is het examen onontvankelijk. De examinatoren kennen de identiteit van de kandidaat dus volstrekt niet. We zorgen er zelfs voor dat er geen kleurcodes of iets dergelijks kunnen worden afgesproken, we printen de examens in zwart-wit. Bovendien wordt elk examen beoordeeld door maar liefst acht examinatoren. Van de acht scores wordt het gemiddelde genomen.

Ook de voordrachten met het oog op een benoeming door de minister gebeuren objectief. We beslissen louter op basis van titels en verdiensten. Wanneer we een kandidaat voordragen moet daar een tweederde meerderheid voor zijn binnen de benoemingscommissie. De motivering van onze beslissing kan onderworpen worden aan een controle door de Raad van State. Deze manier van werken sluit politiek gedragen voordrachten uit. Vriendjespolitiek krijgt hierdoor absoluut geen kans. Magistraten vervullen een sleutelrol in de maatschappij. Aan de selectie en benoeming wordt dus terecht veel aandacht besteed.

PP: De HRJ lanceerde een Krokusplan. Wat houdt dit in?

Het Krokusplan is een meerjarenplan met verschillende projecten die allemaal tot doel hebben het vertrouwen van de burger in justitie te herstellen. De toegang tot justitie willen we financieel haalbaar maken en daarnaast werken we aan de autonomie en de transparantie van justitie.

De HRJ wil een lans breken voor toegankelijke en begrijpelijke rechtstaal, want de justitiebarometer toont aan dat oubollig en ingewikkeld taalgebruik het vertrouwen van de burger in justitie schaadt. De magistratuur, advocatuur, notarissen en gerechtsdeurwaarders moeten warm gemaakt worden om een taal te gebruiken die de burger begrijpt. Neem nu de slagzin *"solidair, in solidum, minstens de ene bij gebreke van de andere"*. Wie kan dat nog verstaanbaar uitleggen? Tijdens de selectieprocedure letten we ook op het taalgebruik. Een goede magistraat moet een moeilijke materie eenvoudig kunnen verwoorden.

PP: Welke rol vervult de advies- en onderzoekscommissie van de HRJ?

Een van de taken is het behandelen van klachten van burgers (of advocaten) over de werking van het gerecht. Een oordeel vellen over de inhoud van gerechtelijke beslissingen mag de HRJ niet. Hoewel de klager soms hoopt op een volledig ander

eindresultaat in zijn zaak, zijn we geen beroepsinstantie. De mensen kunnen via hun klacht onze aandacht vestigen op een probleem binnen justitie. Zo detecteren we risico's. Vervolgens kunnen we een audit uitvoeren en externe controle uitoefenen op de werking van de instellingen.

Op eigen initiatief of op initiatief van de minister of het parlement brengt de HRJ advies uit aan de wetgever. Zo adviseerden we de minister recent nog bij de totstandkoming van de vijfde Potpourriwet. Met sommige adviezen heeft men geen rekening gehouden, andere adviezen werden wel ter harte genomen. We hebben altijd hetzelfde doel voor ogen: een zo goed mogelijke werking van de rechterlijke orde die de burger ten goede komt.

PP: Wij danken jullie voor dit gesprek.

Cecile Kenis

Meer informatie is terug te vinden op de website van de Hoge Raad voor de Justitie
www.hrj.be
of op het twitteraccount
@hrjcsj.

Hoe word je magistraat ?

De HRJ organiseert de examens voor de magistratuur.
Er zijn drie toegangswegen:

Het vergelijkend toelatingsexamen voor de gerechtelijke stage:

- Voor jonge juristen met minimum twee jaar juridische ervaring.
- Wie slaagt kan in dienst treden als gerechtelijk stagiair. Indien de stage met vrucht wordt voltooid kan de stagiair kandideren voor vacante plaatsen binnen de magistratuur.

Het examen inzake beroepsbekwaamheid:

- Voor ervaren juristen met minimum vier jaar juridische ervaring.
- Wie slaagt kan na 5 jaar beroepservaring solliciteren voor een plaats bij het parket en na 10 jaar beroepservaring voor een plaats bij de zetel.

Het mondelinge evaluatie-examen ('derde toegangsweg'):

- Bedoeld voor kandidaten met ten minste 20 jaar beroepservaring.
- Wie slaagt is vrijgesteld van het examen inzake beroepsbekwaamheid en kan solliciteren voor bepaalde plaatsen bij het parket of bij de zetel.

Alle info over de examens is te vinden op de website www.hrj.be.

Marc, 24 jaar, verdient als stagiair op een internationaal kantoor 25.000 €
Hoeveel kan hij veiligstellen voor een gewoon VAPZ contract: 1.086,30 €* (basis: forfaitair inkomen 2017)

Wat ontvangt Marc op het einde van de overeenkomst op 67 jaar**	
Bruto ouderdomskapitaal	63.812,93 €
Indicatief winstaandeel (1%)	16.867,33 €
Totaal op 67 jaar	**80.680,26 €**

**Naast een gewoon VAPZ contract bestaat ook de mogelijkheid om een sociaal VAPZ contract af te sluiten.*
***Simulatie: berekeningsdatum 01.01.2017, gewoon VAPZ met overlijdensdekking en een rendement van* **1,75%** *rekening houdend met 3% kosten/jaar.*

De VAPZ-premies zijn volledig fiscaal aftrekbaar als beroepskosten. U betaalt door die aftrek ook minder sociale bijdragen. Op een VAPZ bijdrage betaalt u geen premietaksen. Het VAPZ is combineerbaar met andere vormen van aanvullende pensioenopbouw zoals een Individuele pensioentoezegging (IPT), groepsverzekering en pensioensparen.

VOORZORGSKAS
voor advocaten, gerechtsdeurwaarders en andere zelfstandigen
1951 65 2016

Deze simulatie werd u aangeboden door de **Voorzorgskas voor advocaten, gerechtsdeurwaarders en andere zelfstandigen (VKAG).**
Voor alle voorwaarden, een persoonlijke simulatie en een antwoord op al uw vragen verwijzen we u naar **www.vkag.be** of neem contact op met de **Voorzorgskas** via e-mail **info@vkag.be** of op het telefoonnummer **02/534.42.42.**

VKAG, Gulden Vlieslaan 64, 1060 Brussel • info@vkag.be • www.vkag.be

Uw professionele toekomst loopt op rolletjes

Wanneer u aan uw carrière als advocaat begint, kan u maar beter goed begeleid worden.

Vertrouw daarom, net als **90% van uw confraters**, op de diensten van ING Privalis. Advies, oplossingen en promoties op maat van uw professionele én uw privénoden.

Ontdek ons aanbod op **ing.be/advocaat-stagiair**

ING

Aanbod geldig voor professionele en privédoeleinden, onder voorbehoud van aanvaarding door ING België en van wederzijds akkoord. De diensten Privalis van ING zijn voorbehouden aan advocaat(-stagiairs), (kandidaat-)notarissen of (kandidaat-)gerechtsdeurwaarders. De voorwaarden en modaliteiten van ING diensten en producten (reglementen, tarieven en rentes, productfiches et alle bijkomende informatie) zijn beschikbaar in alle ING-kantoren en op ing.be. ING België nv – Bank – Marnixlaan 24 – 1000 Brussel – RPR Brussel – Btw BE 0403.200.393 – BIC : BBRUBEBB – IBAN : BE45 3109 1560 2789. Verantwoordelijke uitgever : Marie-Noëlle De Greef – Sint- Michielswarande 60 – B-1040 Brussel.